



DIVADLO UNGELT

KAMENNÁ SCÉNA | LETNÍ SCÉNA

Zakladatel, ředitel a majitel **Milan Hein**
Jednatel **Martin Šimek**
Umělecký šéf **Pavel Ondruch**
Provozní šéf **Jiří Pritz**
Tisková mluvčí **Linda Skarlandtová**
Spolupracovníci divadla **Kristýna Kočová, Kateřina Šimková, Marie Krbová, Tomáš Dvořan, Radek Svoboda, David Zelinka, Ondřej Sýkora, Silvie Janáková, Martina Kšírová, Kristýna Trojanová, Ivetta Pažoutová, Václav Bláha, Petr Holata, Tomáš Marvan a Filip Teplý.**

Divadlo Ungelt, Malá Štupartská 1, Praha 1,
www.divadlounge.cz
Letní scéna Divadla Ungelt, Nový Svět,
Praha 1 – Hradčany,
www.letniscena.cz

Vydalo **DIVADLO UNGELT s.r.o.**,
Nový Svět 78/5, Praha 1 – Hradčany
květen 2018 / Sezóna 2017-2018
Program připravili Pavel Ondruch,
Milan Hein, Linda Skarlandtová
Foto Jan Malíř
Grafická úprava Marcel Brna



DIVADLO UNGELT

KAMENNÁ SCÉNA | LETNÍ SCÉNA

Skleněný STROP

DAVID
HARE

Jiří
LANGMAJER

Tatiana
VILHELMOVÁ

Vincent Navrátil / Vladimír Pokorný

režie Vít Vencel

překlad Jan Šotkovský

Skleněný STROP

DAVID HARE

Režie
Překlad
Dramaturgie
Scéna
Kostýmy

Vít Vencel
Jan Šotkovský
Pavel Ondruch
Michal Syrový
Dana Hárová

Kyra Hollisová
Tom Sergeant
Edward Sergeant

Tatiana Vilhelmová
Jiří Langmajer
Vincent Navrátil
nebo Vladimír Pokorný

Asistentka režie
Zvuková spolupráce
Zvuk a světla
Garderoba a rekvizity

Marie Krbová
Dominik Budil
Tomáš Dvořan,
Radek Svoboda, David Zelinka
Silvie Janáková, Martina Kšírová,
Kristýna Trojanová

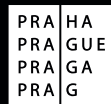
Česká premiéra 4. a 5. května 2018 v Divadle Ungelt

Nositelé autorských práv k dílu zastupuje DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura z.s., Krátkého 1, Praha 9.



Metamorphosis

Květiny dodává firma Metamorphosis



Inscenace vznikla také zásluhou grantu, který Divadlu Ungelt udělilo hlavní město Praha

Hlavní partneři Divadla Ungelt

manželé
Prof. Dr. Dadja Altenburg-Kohl
a Daniel Pešta

Klub přátel
Divadla Ungelt, z. s.
za laskavé podpory
Nadace ČEZ



Vážení diváci,

David Hare je fascinující autor
a *Skleněný strop* fascinující hra.
Dokáže vyvolat emoce, podnítit
k zamyšlení. Táňa Vilhelmová
a Jirka Langmajer jsou
fascinující herci...

Vítám je v Ungeltu
a Vás v hledišti!

Milan Hein
zakladatel, ředitel a majitel
Divadla Ungelt

THE STARE'S NEST BY MY WINDOW

W. B. Yeats

The bees build in the crevices
Of loosening masonry, and there
The mother birds bring grubs and flies.
My wall is loosening; honey-bees,
Come build in the empty house of the stare.

We are closed in, and the key is turned
On our uncertainty; somewhere
A man is killed, or a house burned.
Yet no clear fact to be discerned:
Come build in the empty house of the stare.

A barricade of stone or of wood;
Some fourteen days of civil war:
Last night they trundled down the road
That dead young soldier in his blood:
Come build in the empty house of the stare.

We had fed the heart on fantasies,
The heart's grown brutal from the fare,
More substance in our enmities
Than in our love; O honey-bees,
Come build in the empty house of the stare.

ŠPAČČÍ HNÍZDO U MÉHO OKNA

W. B. Yeats, překlad: Jiří Valja

Stavějí včelky ve zdivu,
je plné puklin, ptáci v nich
snášejí mladým obživu.
Má zeď je puklá. Včelky zvu:
stavte si v budce po špačcích.

Jsmo uzavřeni, pod klíčem
v své nejistotě. Kdesi zdvih
se požár, muž je zabíjen,
je těžko vyznat se v tom všem.
Stavte si v budce po špačcích.

Tarasy z dřeva, z kamene,
čtrnáct dní bojů občanských.
A tělo zakrvavené
tu vezli včera sklonkem dne.
Stavte si v budce po špačcích.

Živili jsme se z přeludů,
až srdce znelidštěla z nich.*
Na nenávistnou záplavu
nestačí láska. Včelky zvu:
stavte si v budce po špačcích.

* Tyto dva verše použil David Hare jako motto *Skleněného stropu*.



.....

Romantický provokatér

David Hare

.....

Ať zkoumáte dějiny britského divadla druhé poloviny dvacátého století z jakéhokoli úhlu, dříve nebo později jistě narazíte na jméno Davida Harea. Jako nit se vine ostrovním divadelnictvím nejen díky velké tvůrčí potenci, ale také díky společenské angažovanosti a jasné představě o tom, k čemu divadlo slouží nebo by alespoň sloužit mělo. Tato vize je ryze idealistická a pro mnohé pochybovače až naivní, ale Hare celý život neo-
chvějně věří, že kritickým popisem společensko-politické situace přispěje ke zlepšení světa, v němž žije. „Přesvědčuji diváky, že revoluce v Číně, pomoc zemím třetího světa nebo privatizace železnice může být stejně zábavný námět jako Moje matka mě nemiluje nebo Můj otec byl alkoholik.“ Z tohoto hlediska je Hare typickým zástupcem spisovatelů vycházejících z tradice *rozhněvaných mladých mužů*. „Je zbytečné ptát se dramatiků, jestli se hněvají, protože všichni dramatici jsou rozhněvaní ze samé podstaty,“ konstatuje a s obdivem zmiňuje Johna Osborna, jehož hra *Ohlédni se v hněvu* (1956) stála nejen na samém počátku moderního britského divadla, ale také ho na dlouhé roky nezanedbatelně ovlivnila. Avšak zloba, jaká sálá z Osbornovy postavy Jimmyho Portera, který z pozice intelektuála dělnického původu bez ustání laje nespravedlivé a konvenční společnosti, je zcela jiná než zloba Davida Harea a jeho postav. Jimmyho hněv není konstruktivní, naopak vede k hořkosti, vykořeněnosti,



beznaději, neomluvitelné agresí a obrací se tak proti jeho blízkým a v konečném důsledku i proti němu samému. Naopak pro Harea je jeho hněv inspirací a motorem k tomu, aby věci měnil. Někdy sice podlehně stejnému zoufalství jako Osborne, leč na dně tohoto zoufalství stále vidí naději. I proto legendární britský kritik Kenneth Tynan, který prorockým článkem definitivně proslavil *Ohlédni se v hněvu*, popisuje Osborna jako „dandyho s kulometem“ a Harea v tomto kontextu jako „romantika ozbrojeného chirurgického skalpelem“ a dodává, že dokud „Hare bude mít tento skalpel, kterým rozpítvá naše současné problémy, má britské divadlo ještě nějakou naději.“ Nutno říct, že přestože Sir David Hare již překročil jubilejní sedmdesátku, nikdy se jeho skalpel neztlupil a je stejně ostrý jako v divokých začátcích jeho kariéry, přestože způsob, jakým operuje, zraje spolu s ním. Klidným a sebejistým řezům pozdní kariéry pochopitelně předcházelo vztek a bezohledně mladistvé pitvání všeho, co mladého rebela provokovalo.

Hareova matka Agnes pocházela ze Skotska, kde také prožila vášnivý román s námořníkem jménem Clifford Hare. Po rychlém milostném vzplanutí se Agnes okamžitě vdala a s novomanželem odjela navzdory své movité rodině do Anglie. Usadili se v malém přímořském městečku ve východním Sussexu, kde se David Hare 5. června 1947 narodil. Vzhledem ke Cliffordovu povolání byla Agnes s malým Davidem a jeho starší sestrou jedenáct měsíců v roce sama. Oba – Hare i matka – to velice těžce nesli a ovlivnilo je to až do konce života. „Cítil jsem se příšerně. Je mi jasné, že vlastně urážím svou rodinu, když říkám, jak hluboce mě toto období postihlo, ale nebylo to kvůli nedostatku lásky z něčí strany, ve vzduchu jsem prostě cítil něco, co bylo

zásadně špatně. Samozřejmě teď už vím, že tehdejší společenské konvence byly tak tuhé, že nebylo možné projevit pravdivé emoce. Vše bylo jakoby pod pokličkou.“ Těžko říct, jakou cestou by se osud Harea vydal, kdyby poslechl přání rodičů a stal se účetním nebo kdyby nedostal stipendium na nezávislou školu pro dospívající Lancing College v západním Sussexu nebo kdyby nepropadl divadlu, které jeho matka amatérsky hrála.

Díky Lancing College se Hare nejen vymanil z pro něj nesnesitelně nudného rodného města, ale začal také využívat benefity, které škola velmi příznivě nakloněna umění a divadlu nabízela. Spolu s novým kamarádem a spolužákem Christopherem Hamptonem, dalším slavným britským dramatikem (autorem například *Nebezpečných vztahů*), chodil do místního dramatického kroužku a využíval každou volnou chvíli k výletu na londýnský West End. „Hltal jsem tam všechno. A myslím, že nebudu daleko od pravdy, když řeknu, že jsem do svých dvaceti let viděl stovky a stovky inscenací.“

Po škole získal stipendium na Univerzitě v Cambridgi. Zdá se, že právě vysokoškolská studia utvrdila jeho světonázor a pomohla mu nepříjemný pocit z dospívání uchopit jako důsledek sociálního napětí chudé střední třídy uprostřed poválečné Anglie. Přesto odmítá, že by traumatické dětství zavinilo jeho pozdější politické uvědomění. „Pokud mě chcete psychologizovat, pak kořeny mé politické angažovanosti můžete zřejmě najít v tom, že jsem byl vždy jednou nohou mimo anglickou střední třídu. Musel jsem být jedním z nich, ale ve skutečnosti jsem je jen sledoval.“ Na Cambridgi jej však učil Raymond Williams, představitel tzv. „nové levice“, myšlenkového liberálně-socialistického směru, který se po válce snažil nabourat tradiční zažitá stereotypy v kultuře, morálce i společnosti. Rozpolcený Hare mu bedlivě naslouchal, hádal se s ním a posléze k levici začal tíhnout, přestože nikdy neopomněl dodat, že vším organizovaným pohrdá. „Byl jsem velmi dlouho velmi nešťastná bytost. Nebyl jsem spokojený s tím, kdo jsem. A tato sebenenávist mě poháněla mnoho let.“ Celá vysokoškolská studia tak protřpěl navzdory tomu, že se mu v podstatě dařilo. V roce 1968 absolvoval s vyznamenáním.

Naděšen pro divadlo ho neopustilo, naopak zbytnělo a propojilo se s pocitem neštěstí a zloby na systém i celý svět. A tak si spolu s kamarádem, spolužákem a spolupracovníkem z cambridgeského studentského divadla Tonym Bicătem řekli, že založí úplně jiné divadlo, které by nebylo jen pro staré konzervativní publikum. Vzniklo Portable Theatre, přičemž slůvko „portable – přenosný“ brali zakladatelé doslova. „Naším cílem je přivést nové divadlo všude tam, kde ho bude třeba. Chceme hrát hry, které vyvolávají okamžitou reakci publika. Cestujeme bez ha-

rampádí konvenčního divadla a můžeme hrát prakticky kdekoli.“ Tehdy ještě Hare nepsal dramata – zaměřoval se na režii, jejímž středobodem byla snaha šokovat a otřást publikem (zvlášť tím z periferie, kde nebyli zvyklí chodit do divadla). Sám Hare to zpětně nazval jako pokus o nekompromisní punkové divadlo a v sebekritické chvíli také jako „primitivní satiru o nepravděpodobné revoluci v Británii“. Během několikaměsíčních cest dělal kromě režiséra také rekvizitáře, osvětlovače, kuchaře, technika, řidiče, pradleňu a v jednu chvíli také dramatika. Nebylo zbylí, neboť neobdržel slíbený dramatický text, který měl být tak politicky nekorektní, že zvedne ze židle všechny maloměšťáky. Hare si sedl na zadní sedadlo dodávky a během čtyř dnů napsal na koleni jednoaktovou dramatickou prvotinu *Slag*. Tři učitelky se v ní domluví, že na protest proti maskulinním stereotypům v jednání se ženami odeprou svým mužům sex. Hare tak započíná celoživotní a dominantní linii her o protestujících nespokojených ženách. Po premiéře v roce 1970 se sice žádný velký skandál, po němž všichni v Portable Theatre toužili, nekonal, ale Hare získal cenu pro nejslibnějšího začínajícího dramatika (Evening Standard Award).

V té době byl již dramaturgem věhlasného Royal Court Theatre, kam ho doporučil starý kamarád ze školy a čerstvě jmenovaný rezidentní dramatik divadla Christopher Hampton. Po úspěchu prvotiny *Slag* se z dramaturga stal Hamptonovým ko-

legou, a tedy druhým rezidentním dramatikem, jehož divadlo během psaní finančně podporovalo. Ve stejné době, v jaké se Portable Theatre rozpadlo na dva nezávislé subjekty (1973), všiml si Harea divadelní a filmový režisér Richard Eyre a požádal ho, aby napsal hru pro Nottingham Playhouse. Hare se stále nepovažoval za dramatika, přesto nabídku přijal a začal hledat svůj dramatický styl.

Našel ho v roce 1978, když přímo pro londýnské Royal National Theatre napsal text, který on sám považuje za svůj skutečný debut, za první hru, která je opravdu „jeho vlastním hlasem“. Nejde ani o to, že v *Blahobytu* (*Plenty*) vytvořil pro něj typickou revoltující a nespokojenou hrdinku, jejíž varianty najdeme ve většině jeho děl, ale především zde ve velkém stylu zrealizoval svou představu o kritické hře o státu, který se ubírá směrem, jaký se mu – a ani jeho postavám – nelíbí. Je příznačné, že hra popisující poválečnou Británii s tak autentickým rozhořčením a deziluzí, byla napsána pro National Theatre, a že inscenace, kterou si Hare sám zrežíroval rozněžovala mnoho zapálených patriotů. Ukázalo se, že National Theatre (tedy Národní divadlo) je „ideální k oslovení celého národa“ a Hareova představa o velkoformátových provokativních „státních“ hrách k této scéně dokonale pasovala. National Theatre bylo (a je) evidentně téhož názoru a Hareovy hry pravidelně uvádí (zvláště v období, kdy divadlo vedl Hareův přítel Richard Eyre).





Blahobyť získal celou řadu divadelních cen (jak v Londýně, tak v USA) a dodnes se pravidelně objevuje na repertoáru anglosaských divadel (hlavní postavu si už zahrála například Cate Blanchett či ve filmové verzi Meryl Streep). Hare další čtyři roky po tomto úspěchu nenapsal žádný nový text – jako by se v *Blahobyti* vypsál ze všeho, co ho tížilo. „Solva jsem byl schopen něco napsat. V jistém smyslu jsem trucoval, odmítal jsem přijmout, že britské divadlo bude celý můj život. Ve skutečnosti jsem ale byl stále velice nešťastný. Obviňovali mě, že jsem arogantní a kritizovali, že si myslím, že svět je tu od toho, aby uspokojil Davida Harea, ale to byla hloupost. Zlobil jsem se nejvíc na sebe, protože jsem nemohl najít způsob, jak žít.“

Na scénu se vrátil roku 1983, když se potřeboval vyrovnat s návštěvou Bombaje, která v něm vyvolala jeho starou dobrou zlost nad neuvěřitelně rozevřenými nůžkami mezi tzv. zeměmi třetího světa a Západem. Napsal *A Map of the World* a znovu se tak nadechl. Od té doby téměř v pravidelných intervalech (skoro každý rok) psal hry na nejrůznější témata: ve hře *Pravda* (1985) spolu s Anthony Hopkinsem v hlavní roli kritizoval média, v *Secret Rapture* (1988) dopady nenáviděného thatcherismu na lidské životy a přelom 80. a 90. let patřil trilogii kritizující britské instituce (církve v *Racing Demon*, soudy v *Murmuring Judges* a politické strany v *The Absence of War*). Mimořádně ambiciózní projekt obřímých rozměrů rozvíjející Hareův milovaný koncept velkých her o státu se v roce 1993 sehrál na půdě National Theatre v průběhu jednoho dne. Tento den také můžeme považovat za završení Hareova vztekklého politického období, které ho proslavilo natolik, že pravidelně cestoval mezi Londýnem a New Yorkem, kde střídavě na Broadwayi a v National Theatre režíroval své hry a k tomu ještě točil filmy (v roce 1985 dokonce získal

berlínského Zlatého Medvěda za mysteriózní snímek *Městečko Wetherby*).

Devadesátá léta se nesla v mnohem klidnějším módu. Jednak se z mladého levicového rebela stal široce uznávaný (v roce 1998 byl vyznamenán rytířským řádem) a štědře honorovaný umělec, a jednak se i jeho osobní život stabilizoval. Když se totiž v roce 1970 poprvé oženil s překrásnou televizní producentkou z vyšší třídy Margaret Matheson, netušil, jak málo je pro manželství uzpůsoben. Touhu po svobodě a také slabost pro ženy nebyl schopen zcela potlačit a narůstající proslulost ho vystavovala ještě většímu pokušení v podobě hereček nebo jiných obdivovatelek. S ženou, s níž má tři děti se ve vzájemné shodě rozvedl v roce 1980. Po rozvodu se ve všech následujících vztazích (chovil s třemi herečkami) manželství úzkostlivě vyhýbal.

Vše se změnilo, když v roce 1991 potkal módní návrhářku francouzského původu Nicole Farhi, která mu pro inscenaci *Murmuring Judges* navrhla kostýmy. Zdá se, že to byla láska na první pohled a byla (a stále je) tak fatální, že iniciovala zásadní proměnu Harea nejen jako muže a partnera, ale také jako dramatika. Ze vzteklouna se stal romantik vděčný za štěstí, které ho potkalo a které v roce 1992 zpečetil manželstvím. „Od té doby, co znám Nicole jsem neuvěřitelně šťastný. Když jsem s ní, cítím klid a jsem sám se sebou smířený. Po celá ta léta osamělého života jsem nic takového nezažil.“ V dlouhotrvající oboustranné euforii tak David Hare své Nicole dedikoval první hru, kterou od velkého zamilování napsal, a která se stala jeho nejslavnějším a nejocetňovanějším textem – *Skleněný strop* (*Skylight*). Započal tím nové tvůrčí období, v němž se dvě antagonistické sféry života



– veřejnou a soukromou – pokouší sladit a pod vlivem Nicole naznačuje, že láska – za určitých okolností – může být onen lék, který tak úporně hledal ve svých dřívějších státotvorných hrách.

Hra z roku 1995, kterou Jan Šotkovský přeložil s jemným odkazem na feministický koncept neviditelných bariér bránících ženám v pracovním postupu jako *Skleněný strop*, je nejreprezentativnějším textem tohoto kriticko-romantického období. Hare do té doby tak sevřenou komorní hru, a to jak místem, časem i dějem, ještě nenapsal, a mnohé proto zaskočil. Při bližším pohledu je však zjevné, že právě ve *Skleněném stropu* se protíná větší na jeho celoživotních témat a způsob, jakým ho napsal, je proto koncentrovanou esencí veškeré jeho dramatické tvorby. Zjistil, že v intimní komorní atmosféře se problémy, které jím cloumaly, nastolují stejně dobře, ba ještě líp než ve velkých hrách vyžadujících radikálnější zkratku. Vzhledem k Hareově minulosti by se mohlo zdát, že fandí Kyře a na Tomovi si léčí nenávist vůči buržoazním vykořisťovatelům, avšak aby to byla pravda, musel by být mnohem horší dramatik a také by nemohl žít ve stejném komfortu, v jakém žije Tom. I přes vnitřní angažovanost se ze své podstaty vyhýbá plakátovosti a analyzuje oba názory věrohodně, neboť ví, že síla a neřešitelnost konfliktu spočívá právě v tom, že každý ze dvou světónázorů je opodstatněný a argumentačně velmi

těžko napadnutelný. V tom tkví také základní dramatická celého milostného příběhu, na němž Hare dokazuje, že lze vyprávět příběh lásky bez sentimentality i bez banálního emocionálního klíše. Jeho postavy mají totiž natolik silnou morální integritu, že cit, který jimi cloumá, má stejnou hodnotu jako jejich životní názor a prohrést se proti svědomí je tak stejně (ne-li více) fatální jako prohrést se proti srdci. Hare zkoumá mechaniku morálního dilematu a zcela záměrně tak postavám dává nejen psychologické hlubiny, ale také filozofické výšky, které dosahují až k antickým hrdinům, kteří tváří tvář potřebám polis vznešeně potlačují vlastní zájmy a touhy.

Podarilo se mu to i proto, že použil ty nejlepší metody svých oblíbených dramatiků (které s oblibou adaptuje): Antona Pavloviče Čechova, Henrika Ibsena či Bertolda Brechta. Z Ibsena si bere sociální angažovanost a dokonalou práci s postupně odhalovanou minulostí a s tím související vinou (adaptoval *Stavitele Solnesse*), z Čechova dar psychologicky propracovaného dialogu, v němž se vyřčená slova nemusí shodovat s city (adaptoval *Platonova*, *Racka* i *Ivanova*) a z Bertolda Brechta touhu, aby divák nejen cítil, ale především myslel (adaptoval *Život Galileiho* a *Matku Kuráž a její děti*). Vytváří tak něco, co nás vrací zpátky ke kořenům evropského divadla, které na rozdíl od toho amerického nekoukalo primárně na zábavný aspekt díla, ale upřednostňovalo jeho kulturní, ozdravné a zdokonalující poslání.

Hare *Skleněný strop* zakotvil v osmdesátých letech v období thatcherismu, jehož důsledky v době světové premiéry britští občané stále pociťovali na vlastní kůži. Když se proto v roce 2014 chystal revival, přistoupil Hare k textu s pocitem, že do něj bude muset zasahovat. Ke svému vlastnímu překvapení zjistil, že není třeba upravit ani čárku. Hra je tedy buď tak univerzální, nebo se doba nebezpečně zacyklila. Správně je pravděpodobně první možnost, což dokazuje časté uvádění *Skleněného stropu* mimo Británii. Konflikt pravicového a levicového myšlení by se dnes mohl zdát až příliš zaprášený, kdyby se rozdíl životní úrovně tak radikálně nezvětšovaly a kdyby se naše společnost čím dál tím víc nerozpadala na skupiny lidí, které si nechtějí rozumět.

Přesně o tom psal i irský básník a držitel Nobelovy ceny za literaturu William Butler Yeats, jehož dva verše z básně *Špaččí hnízdo u mého okna* „Živili jsme se z přeludů, / až srdce znelidštěla z nich.“ použil Hare jako motto *Skleněného stropu*. Báseň z Yeatsovy sbírky *Úvahy v čase občanské války* (která také vyšla ve výboru jménem *The Tower – Věž*) je jednou z nejslavnějších protestních a protiválečných básní v dějinách literatury. Válkou znechucený Yeats ji napsal ve staré normandské věži mimo civilizaci, kde se záměrně spolu se svou rodinou izoloval před světem – podobně jako to dělá ve svém bytě Kyra. Na





konci každé sloky Yeats vzývá včelky, aby znovu obnovily válkou zničený, nespravedlivý a chaotický svět, v němž sice už přestává věřit, ale ne natolik, aby zoufale neprosil o záchranu a to, co tak sugestivně učinil Yeats, činí v rovině dramatu i David Hare.

Světovou premiéru měl *Skleněný strop* v květnu 1995 v Národním divadle v režii Richarda Eyrea s Michaellem Gambonem a Liou Williams. Inscenace získala prestižní ocenění Laurence Olivier Award pro nejlepší hru i pro nejlepšího herce v hlavní roli. O rok později se konala i broadwayská premiéra ve stejném obsazení i režii a posléze také posbírala většinu amerických cen Tony (za nejlepší hru, za nejlepšího herce v hlavní roli, za nejlepší herečku v hlavní roli, za nejlepší režii). Do Londýna se hra vrátila už v roce 1997, kdy ji Eyre znovu zrežisoval v jiném obsazení – se Stellou Gonet a Billem Nighym. Nighy se k své „nejoblíbenější hře“ vrátil o sedmáct let později v roce 2014 v režii slavného divadelního a filmového režiséra Stephena Daldryho a po boku neméně slavné Carrey Mulligan. Inscenace opět získala řadu ocenění a pro velký úspěch se zařadila do projektu NT Live, který ji živě přenášel do mnoha světových kin.

Po *Skleněném stropu* Hare chytil nový dech a jeho tvorba se na první pohled rozdvojila mezi „státní“ hry a „soukromá“ komorní dramata. Avšak to, co našel ve *Skleněném stropu* a pak použil v komorních hrách *My Zinc Bed* (2000) či *Nadechnout se života* (*The Breath of Life*, 2002) dostal i do svých nových a o poznání uměřenějších pokusů o národní hry – zmiňme alespoň i u nás hraný text *Jak to vidí Amy* (*Amy's View*) z roku 1997, *The Judas Kiss* z roku 1998 či v Divadle na Vinohradech uvedenou satiru *Nevzdávej to* (*Gethsemane*) z roku 2008. Hareova metoda kritiky společnosti prostřednictvím dramatu založeném na příběhu se postupem času vyčerpala a on tak začal hledat nové formy. Tyto snahy logicky vyústily v koketování s dokumentárním dramatem: v textu *The Permanent Way* (2003) se zabýval britskou železnicí, kterou vláda v roce 1991 zprivatizovala, ve *Stuff*

Happens (2004) pomocí směsice názorů, argumentů, projevů, ukázek z tiskových konferencí či fiktivních dialogů členů administrativy Bushe a Blaira kriticky reagoval na válku v Iráku a ve hře *Jednoduše a na cokoli* (*Power of Yes*, 2009), která má podtitul „dramatik se snaží porozumět finanční krizi“, dialogickou formou odhaloval zákruty světové ekonomiky...

Všechny tyto texty stejně jako jeho filmové a televizní scénáře (*Hodiny*, *Předčítač*, *Collateral*...) lze chápat jako výkřik mimořádně chytrého, nestárnoucího a věčně pochybujícího ducha, který se se sisufovským úsilím snaží změnit svět. A tak čechovovský konec *Skleněného stropu*, v němž hrdinka vzhlíží k budoucnosti a touží věřit, že na ni má nejen svým úsilím vliv, ale že bude lepší, ačkoli se zrovna v tu chvíli zdá, že nic takového nehrozí, je typickým hareovským vizionářským postojem, v němž je stejná dávka alibismu jako moudrosti. Avšak co můžeme dělat jiného, než poslechnout Čechova a pracovat, pracovat a pracovat, v případě Harea psát, psát a psát, a u toho snít o tom, že jediné tak svět kolem nás dokážeme napravit? Proč bychom totiž my všichni nemohli být ony yeatsovské včely?

Pavel Ondruch



Režisér Vít Vencel

V Divadle Ungelt můžete v sezóně 2017/2018 dále vidět

4000 DNŮ

PETER QUILTER, matka, syn a jeho partner vzpomínají na uplynulých jedenáct let. Každý z nich si je ale pamatuje jinak. Do jaké míry utváří paměť naši osobnost? V dramatickém příběhu napsaném s anglickou lehkostí a humorem hrají Hana Maciušková, Ondřej Novák a Petr Stach.

DEŠTIVÉ DNY

KEITH HUFF, americké drama je hrou o síle přátelství a zároveň kriminálním příběhem. Drsní chlapci Denny a Joey jsou přáteli od dětství, které oba strávili na chicagském předměstí. Dnes jsou partáky u chicagské policie. Hrají Richard Krajčo a David Švehlík.

EXPRES NA ZÁPAD

CORMAC MCCARTHY, strhující psychologické drama. Nevšední setkání dvou diametrálně odlišných lidí v zašlém newyorském bytě - univerzitního profesora a bývalého trestance. Hrají František Němec a Radek Holub.

MISS DIETRICH LITUJE

GAIL LOUW, matka a dcera. Regina Rázlová jako MARLENE DIETRICH a Simona Postlerová jako MARIA RIVA ve strhujícím rodinném souboji. Lásky a sebeláska. Zlatý prach slávy a neúprosný čas. Věčná bitva s minulostí. Kdo zvítězí?

NA ÚTĚKU

PIERRE PALMADE a CHRISTOPHE DUTHURON, nezdolnou energii a naději nabitá komedie o náhodném setkání dvou obyčejných žen vydávajících se na cestu za svobodou, dobrodružstvím a životem prožitým naplno. Ve hře, která se s humorným nadhledem dotýká i témat nelehkých, můžete vidět Janu Štěpánkovou a Zlatu Adamovskou.

PAN HALPERN A PAN JOHNSON

LIONEL GOLDSTEIN, anglická tragikomedie. U hrobu paní Florence se setkají dva staří muži, pan Halpern a pan Johnson. Hra měla světovou premiéru v Londýně a svou poslední roli v životě si v ní zahrál Sir Laurence Olivier. Divadlo Ungelt ji uvádí s Petrem Kostkou a Františkem Němcem.

PARDÁL

FELIX MITTERER, stará žena autem srazí zapomnětlivého muže, který je tolik podobný jejímu zesnulému manželovi. Je už opravdu

nesvéprávná, jak říká její synovec? Anebo je všechno úplně jinak? Napínavá tragikomedie, v níž se skutečnost skládá do nečekaných a dojemných obrazců nesmrtelné lásky. Hrají Jana Štěpánková, František Němec a Ondřej Novák.

ROZPRAVY MILANA HEINA

Talk-show, ve které spolu rozprávějí principál našeho divadla Milan Hein a jeho dva pokaždé jiní herečtí kolegové. Pořad natáčí Český rozhlas Dvojka.

SKOŘÁPKA

MARCIN SZCZYGIELSKI, v zapadlé knihovně se schází nesourodá dvojice. Zakřiknutá knihovnice a suverénní zlatokopka. Co přinese toto setkání? Komedie o nečekaném přátelství a cestě ke svobodě. Hrají Alena Mihulová a Petra Nesvačilová.

SMRT A DÍVKA

ARIEL DORFMAN, křehká žena se může postavit do cesty svému trýzniteli jedině s pistolí v ruce. Co na tom, že je to úspěšný lékař, který přišel jen na krátkou návštěvu? Ani její manžel jí nezabrání využít jedinečné šance na spravedlnost. Hrají Lucie Štěpánková, Tomáš Dastlík a Petr Stach.

VZPOMÍNKY ZŮSTANOU

BERNARD SLADE, milostný příběh i strhující rodinné drama. Zlata Adamovská a Lucie Štěpánková / Jana Stryková jako matka a dcera. Petr Štěpánek a Vilém Udatný / Pavel Kikinčuk v mužských rolích jímavého příběhu.

ŽIVOT PODLE JONESOVÝCH

WILL ENO, manželský život je sám o sobě absurdním dramatem. A pokud se do vašeho sousedství nastěhuje pár, který má stejné příjmení a řeší stejnou mezní situaci, realita se začne skoro až groteskně rozpadat. Hořká komedie s Vandou Hybnerovou, Lucíí Štěpánkovou, Miroslavem Táborským a Ladislavem Hamplem.

LETNÍ SCÉNA DIVADLA UNGELT

KDOKOLI MŮŽE DĚLAT COKOLI

BETTY MACDONALDOVÁ, VĚRA MAŠKOVÁ, jak si nezoufat, když kolem vás zuří hospodářská krize, vy nemáte žádnou kvalifikaci, zato povinnost uživit dvě děti? Stačí stejně jako Betty MacDonaldová mít podnikavou sestru, svéráznou maminku, milující rodinu a uvěřit, že když jde do tuhého, může opravdu kdokoli dělat cokoli. Unikátní humoristický román, v němž si autorka dokáže dělat legraci z věcí víc než těžkých ve světové divadelní premiéře na Letní scéně Divadla Ungelt. Hrají Jitka Smutná, Tereza Kostková, Máša Málková, Eva Josefíková, Jiří Hána a Jaromír Nosek.

Dárci židlí

Zlata ADAMOVSKÁ
Prof. Dadja ALTENBURG-
KOHLE & Daniel PEŠTA
Jitka ASTEROVÁ
Norbert AUERBACH
Jiří BARTOŠKA
Prof. MUDr. Vladimír
BENEŠ, DrSc.
Martin BEZOUŠKA
Lucie BÍLÁ
Ing. Michal BORGES
Jana BREJCHOVÁ
Tereza BRODSKÁ
Hana BUREŠOVÁ
Zuzana BYDŽOVSKÁ
a Miroslav ETZLER
Věra ČÁSLAVSKÁ
Aleš CIBULKA
Vilma CIBULKOVÁ
Jitka ČVANČAROVÁ
Martina DELIŠOVÁ
Magdalena DIETLOVÁ a Dr.
Milan SLÁDEK
Michal DOČEKAL
Zeno DOSTÁL
Jaromír DULAVA
Josef DVOŘÁK
Helena DVOŘÁKOVÁ
Monika ELŠÍKOVÁ
Fero FENIČ
Ladislav FIALKA
Květa FIALOVÁ
pes FILIP
Ing. Jan FISCHER CSc.
Jefim FIŠTEJN
MUDr. Alfred GEBHARD
Václav HAUPT
Dagmar a Václav HAVLOVI
Bohumila a Walter
HEINOVÍ
Šárka HEJNOVÁ
Hana a Karel
HEŘMÁNKOVÍ
Ljuba HERMANOVÁ
MUDr. Radkin HONZÁK
Prof. MUDr. Cyril HÖSCHL,
DrSc., FRCPsych.
PhDr. Slavomil HUBÁLEK
Eva a Václav HUDEČKOVÍ
František HUSÁK
Vítězslav JANDÁK
Nina JIRÁNKOVÁ
MUDr. Milan JIRÁSEK
PhDr. Vladimír JURAČKA
Jiří JUST
Jan KANZELSBERGER
Ivan KLÁNSKÝ

Dušan KLEIN
Milan KŇAŽKO
KOOPERATIVA
POJIŠŤOVNA, a.s., Viena
Insurance Group
Miloš KOPECKÝ
Petr KOSTKA
Ing. Martin KRAFL
Richard KRAJČO
JUDr. Tomáš KRAUS
Pavel KRÍŽ
Vendula KRÍŽOVÁ
Marta KUBIŠOVÁ
MUDr. Roman KUFA
Jiří LÁBUS
Mgr. Dalibor LACINA
Pavel LIŠKA
Radovan LUKAVSKÝ
Hana MACIUCHOVÁ
Jana MALÁ
Dana a Petr MALÁSKOVÍ
JUDr. Hana MARVANOVÁ
Alena MIHULOVÁ
Carmen MAYEROVÁ
Zuzana a Matěj MINÁČOVÍ
Jitka MOLAVCOVÁ
Otakar MOTEJL
Petr MOTLOCH
Kamila MOUČKOVÁ
Ladislav MRKVÍČKA
Jiří MUCHA
Světлана NÁLEPKOVÁ
Václav NECKÁŘ
Luděk NEKUDA
Jitka NĚMCOVÁ
František NĚMEC
Petra NESVAČILOVÁ
prof. MUDr. Petr NEUŽIL,
CSc. FEŠC
Mathilde NOSTITZ
Ondřej NOVÁK
Pavel ONDRUCH
Ota ORNEST
Igor OROZOVÍČ
Jeňýk PACÁK
Prof. MUDr. Pavel PAFKO,
DrSc.
Irena PAVLÁSKOVÁ
Halina PAWLOWSKÁ
Mgr. Robert PERGL
Libor PEŠEK
Prof. MUDr. Jan PIRK,
DrSc.
Jindřich POLÁK
Viktor POLESNÝ
Simona POSTLEROVÁ
Václav POSTRÁNECKÝ

Chantal POUILLAIN
Michal PROKOP
Vlasta PRŮCHOVÁ-
HAMMEROVÁ
Regina RÁZLOVÁ
Vlastimil RIEDL
Pražská realitní kancelář
ROYAL – Ing. Jaroslav
Košťál
Linda RYBOVÁ
RYOR, a.s.
Alena SCHÄFEROVÁ
Jiří SCHMITZER
Jan a Libuše
SCHNEIDEROVÍ
Vladimír a Petr SÍSOVÍ
Jan SKALICKÝ
Marta SKARLANDTOVÁ
Tomáš SLÁMA
Petr SLAVÍK
Ladislav SMOČEK
Olga SOMMEROVÁ &
Olga ŠPÁTOVÁ
Petr STACH
Jiří STACH
Simona STAŠOVÁ
Petr ŠTĚPÁNEK
Lucie ŠTĚPÁNKOVÁ
Jana ŠTĚPÁNKOVÁ
Karel ŠTOLBA
Jiří SUCHÝ
David ŠVEHLÍK
Jiří SVOBODA
Libuše ŠVORMOVÁ
Dana SYSLOVÁ
Jan TEPLÝ
Pavel TIGRID
TON a.s.
TRICO
Vilém UDATNÝ
Milan UHDE
Eva URBANOVÁ
Marta VANČUROVÁ
Petra a Josef
VAVROUŠKOVÍ
Ondřej VETCHÝ
Pavel VĚTROVEC
Oldřich VÍZNER
Alena VRÁNOVÁ
Pavel VRBA
Petr WEIGL
prof. PhDr. Petr WEISS
Anna WETLINSKÁ
Jan a Zuzana WIENEROVÍ
Valérie ZAWADSKÁ
Zdeněk ZDENĚK
Stanislav ZINDULKA



Ungelt

Původně areál odpočinku pro kupce. V areálu se vybíral poplatek (clo), zvaný ungelt. Odtud dnešní název areálu. Kromě celnice tady kupci měli dvůr, špitál a kostel. Po obvodu dvora, který sloužil jako tržiště, vyrůstaly nejstarší románské domy. Základy tohoto domu, rovněž v románském slohu, pocházejí z 11. století a jsou k vidění v klubu divadla. Celý dům, včetně prostor, které byly zrekonstruovány na divadlo, tu stojí od 14. století.

Soukromé Divadlo Ungelt bylo slavnostně otevřeno 2. října 1995 panem Milošem Kopeckým, který divadlu daroval své oblíbené otáčivé křeslo. To se nachází v divadelním klubu v unikátním společenství dalších křesel a židlí - darů od sponzorů a známých osobností českého veřejného života, příznivců divadla.

